

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **P. T.**, zastoupen Mgr. Petrou Severovou, advokátkou se sídlem 5. května 163, Sokolov, proti žalovanému: **Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Karlových Varech, kontaktní pracoviště Sokolov**, se sídlem Jednoty 654, Sokolov, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 2. 2015, čj. SOA-688/2015-XD, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 9. 2015, čj. 16 Ad 66/2015 – 36,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Petře Severové, advokátce se sídlem 5. května 163, Sokolov, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce **6800 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 18. 2. 2015, čj. SOA-688/2015-XD, žalovaný vyřadil žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání pro maření součinnosti s úřadem práce bez vážného důvodu podle § 30 odst. 2 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti ve znění

pozdějších předpisů (dále „zákon o zaměstnanosti“), neboť se žalobce nedostavil ve stanoveném termínu dne 19. 1. 2015 na úřad práce.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného dne 9. 6. 2015 žalobu ke Krajskému soudu v Plzni. Krajský soud žalobu odmítl. Ze správního spisu zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 3. 2015, čj. MPSV-UP/18739/15/SO. Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 25. 3. 2015 a nabylo právní moci dne 10. 4. 2015. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2015 odvolání, které Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále „ministerstvo“) zamítlo pro opožděnost rozhodnutím ze dne 11. 6. 2015, čj. 2015/28522-421/1.

[3] Ze shora uvedeného vyplynulo, že v době podání žaloby již napadené rozhodnutí neexistovalo, neboť bylo pravomocně zrušeno žalovaným správním orgánem. Neexistuje-li žalobou napadené rozhodnutí, není splněna základní podmínka řízení podle § 65 odst. 1 s. ř. s. a tento nedostatek je neodstranitelný. Krajský soud proto žalobu odmítl pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

III.

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost, v níž obsáhle citoval z judikatury Ústavního soudu a požádal o ustanovení zástupce. Zdůraznil, že v důsledku žalobou napadeného rozhodnutí mu nebyla v březnu včas vyplacena podpora v nezaměstnanosti, a disponoval tudíž s finanční částkou, která nedosahovala hranice životního minima. V důsledku toho se dostal do finančních potíží a přišel o podnájemní bydlení. Ustanovená zástupkyně doplnila, že žalobou napadené rozhodnutí nebylo zrušeno právně závazným způsobem, neboť veškerá na něj navazující rozhodnutí jsou nicotná. Ani žalobou napadené rozhodnutí, ani následné rozhodnutí o jeho zrušení ze dne 23. 3. 2015 totiž nebyla opatřena uznávaným elektronickým podpisem nebo podpisovou značkou a nebylo z nich zřejmé, zda byla podepsána úředně oprávněnou osobou. Podle § 69 odst. 3 správního řádu jsou tudíž obě rozhodnutí nicotná, k čemuž měl krajský soud přihlédnout z úřední povinnosti. V této souvislosti zástupkyně stěžovatele odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2014, čj. 9 As 34/2014 – 76.

IV.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s právním názorem krajského soudu a navrhl kasační stížnost zamítnout.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel totiž uplatnil v podstatě jedinou projednatelnou námitku, v níž označil žalobou napadené rozhodnutí a rozhodnutí o jeho zrušení za nicotná. Tyto námitky neměly základ v podané žalobě, ačkoli primárně mířily proti žalobou napadenému rozhodnutí a nikoli proti

usnesení krajského soudu. Jejich podstatou však byla tvrzená nicotnost obou zmíněných rozhodnutí, k níž měl krajský soud dle stěžovatelova přesvědčení přihlédnout z úřední povinnosti. Nejvyšší správní soud proto přistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti, neboť ustáleně judikuje, že i když žalobce v žalobě výslovně nenamítl vady řízení před správním orgánem, které mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], soud přihlédne k existenci takových vad z úřední povinnosti, a to za předpokladu, že jsou bez dalšího patrné ze správního spisu a zároveň jsou natolik závažné, že brání přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2003, čj. 2 Azs 23/2003 – 39, č. 272/2004 Sb. NSS).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle stěžovatele bylo napadené usnesení krajského soudu nezákonné, neboť krajský soud nepřihlédl k nicotnosti žalobou napadeného rozhodnutí a rozhodnutí o jeho zrušení ze dne 23. 3. 2015. Nicotnost zmíněných rozhodnutí spočívala dle stěžovatele v tom, že nebyla opatřena uznávaným elektronickým podpisem nebo podpisovou značkou a nebylo z nich zřejmé, zda byla podepsána úředně oprávněnou osobou. Protože bylo rozhodnutí ze dne 23. 3. 2015 nicotné, nevyvolávalo žádné právní účinky; žalobou napadené rozhodnutí tudíž existuje, a jsou tedy splněny podmínky řízení o žalobě podle § 65 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud těmto námitkám nepřisvědčil.

[10] Podle § 69 odst. 1 správního řádu musí písemné vyhotovení rozhodnutí obsahovat mimo jiné otisk úředního razítka, jméno, příjmení funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné přední osoby, který lze nahradit doložkou „*vlastní rukou*“ nebo zkratkou „*v. r.*“ u příjmení oprávněné úřední osoby a doložkou „*Za správnost vyhotovení*“ s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí.

[11] Podle § 69 odst. 3 správního řádu platí, že pokud se má rozhodnutí doručit elektronicky, vyhotoví úřední osoba, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí, jeho elektronickou verzi s tím, že na místě otisku úředního razítka vyjádří tuto skutečnost slovy „*otisk úředního razítka*“ a dokument podepíše svým uznávaným elektronickým podpisem.

[12] Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře již opakovaně zabýval tím, jaké důsledky má absence podpisu na stejnopisu správního rozhodnutí. Stěžejní právní názor v tomto ohledu formuloval již v rozsudku ze dne 29. 1. 2004, čj. 2 Azs 64/2003 – 54, č. 199/2004 Sb. NSS, podle kterého je třeba pokládat absenci podpisu na vyhotovení rozhodnutí doručovaného účastníkům za formální vadu. Je-li součástí správního spisu vyhotovení rozhodnutí podepsané oprávněnou osobou a i jinak bezvadné, nezakládá absence podpisu na vyhotovení doručovaném účastníkům nicotnost rozhodnutí; je třeba pouze zkoumat, zda jde o vadu, která měla vliv na zákonnost konečného rozhodnutí ve věci samé. Nejvyšší správní soud v tomto kontextu zdůraznil, že „*za nicotné by toto rozhodnutí mohlo být považováno například tehdy, kdyby se posléze ukázalo, že absence podpisu oprávněné osoby odráží fakt, že toto rozhodnutí bylo vydáno zcela bez jejího vědomí.*“

[13] V rozsudku ze dne 20. 10. 2011, čj. 2 As 121/2011 – 90, Nejvyšší správní soud potvrdil platnost shora uvedeného závěru i ve vztahu k nyní platnému a účinnému zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „správní řád"). Zdůraznil, že pokud absence podpisu nepředstavuje vadu, která by podstatně snižovala důvěru v obsahovou jednoznačnost rozhodnutí a jeho soulad se zákonem, nemá toto formální pochybení vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

[14] Na shora uvedenou judikaturu, která se týkala písemného vyhotovení rozhodnutí, navázal rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2014, čj. 9 As 34/2014 – 76, podle kterého musí elektronická verze rozhodnutí splňovat stejné náležitosti jako písemný originál nebo písemný stejnopis rozhodnutí podle § 69 odst. 1 a 2 správního řádu, s výjimkami stanovenými pro elektronickou formu rozhodnutí podle § 69 odst. 3 správního řádu.

[15] Ze správního spisu vyplynulo, že žalovaný doručil stěžovateli dne 23. 2. 2015 do jeho datové schránky sken písemného vyhotovení žalobou napadeného rozhodnutí v reakci na stěžovatelovu žádost o vysvětlení, proč není veden v evidenci uchazečů o zaměstnání. Písemné vyhotovení žalobou napadeného rozhodnutí obsahovalo datum vypravení, otisk úředního razítka a jméno, příjmení, funkci a podpis oprávněné úřední osoby (Bc. M. P., vedoucí oddělení zprostředkování a podpor v nezaměstnanosti).

[16] Stěžovatel následně doručil dne 24. 2. 2015 ministerstvu podnět k prohlášení nicotnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Ministerstvo vyhodnotilo tento podnět jako odvolání a podle § 86 odst. 1 správního řádu jej přípisem ze dne 3. 3. 2015 postoupilo žalovanému k dalším úkonům. Rozhodnutím ze dne 23. 3. 2015 žalovaný k odvolání stěžovatele zrušil žalobou napadené rozhodnutí s odůvodněním, že stěžovateli nebylo řádně doručeno oznámení o zahájení správního řízení, neboť mu nebylo zasláno do datové schránky. Rozhodnutí ze dne 23. 3. 2015 bylo stěžovateli doručeno do datové schránky dne 25. 3. 2015; opět se jednalo o sken písemného vyhotovení rozhodnutí, které obsahovalo datum vypravení, otisk úředního razítka a jméno, příjmení, funkci a podpis oprávněné úřední osoby Bc. M. P. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 10. 4. 2015.

[17] Dne 27. 3. 2015 stěžovatel požádal žalovaného o řádné oznámení žalobou napadeného rozhodnutí doručením jejich stejnopisu s uvedením data jeho vypravení a opatřeného uznávaným elektronickým podpisem odpovědné úřední osoby. Dne 8. 4. 2015 žalovaný zaslal stěžovateli elektronické vyhotovení žalobou napadeného rozhodnutí i rozhodnutí o jeho zrušení ze dne 23. 3. 2015, přičemž obě rozhodnutí byla opatřena doložkou „*otisk úředního razítka*", uznávaným elektronickým podpisem oprávněné úřední osoby Bc. M. P. a datem vypravení.

[18] Ze shora uvedeného vyplývá, že součástí spisu bylo písemné vyhotovení žalobou napadeného rozhodnutí, které obsahovalo všechny náležitosti podle § 69 správního řádu, tj. i otisk úředního razítka a jméno, příjmení funkci a vlastnoruční podpis oprávněné úřední osoby. Obdobně i rozhodnutí ze dne 23. 3. 2015 obsahovalo všechny tyto náležitosti. Při doručování těchto rozhodnutí stěžovateli však žalovaný nevyhotovil elektronickou verzi rozhodnutí postupem podle § 69 odst. 3 správního řádu, tj. s doložkou „*otisk úředního razítka*" a s uznávaným elektronickým podpisem úřední osoby, která

odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí, nýbrž vyhotovil pouze prostý sken písemného vyhotovení rozhodnutí. Stěžovatel upozornil žalovaného na tato pochybení dne 27. 3. 2015, kdy jej požádal o řádné doručení uvedených rozhodnutí; žalovaný vzápětí zaslal stěžovateli dne 8. 4. 2015 do datové schránky elektronická vyhotovení obou rozhodnutí v souladu s § 69 odst. 3 správního řádu.

[19] Stěžovatel dovozoval nicotnost žalobou napadeného rozhodnutí a rozhodnutí o jeho zrušení ze dne 23. 3. 2015 pouze z toho, že mu tato rozhodnutí byla napoprvé doručena bez uznávaného elektronického podpisu. Ze shora citované judikatury přitom vyplývá, že tato okolnost by měla za následek nicotnost rozhodnutí pouze tehdy, pokud by bylo z okolností zjevné, že byla vydána zcela bez vědomí oprávněné úřední osoby. Tak tomu v projednávané věci nebylo. Písemné vyhotovení obou rozhodnutí podepsal vedoucí oddělení zprostředkování a podpor v nezaměstnanosti Bc. M. P., který rovněž vyhotovil i jejich elektronické verze a opatřil je svým uznávaným elektronickým podpisem. Stěžovatel přitom nepředložil žádné argumenty, které by byly způsobilé zpochybnit identitu a pravomoc Bc. M. P.

[20] Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by obě zmíněná rozhodnutí trpěla nicotností. Není-li správní rozhodnutí nicotné, vztahuje se na něj zásada presumpce správnosti. Podle této zásady se pravomocné správní rozhodnutí považuje za správné a zákonné, dokud není zrušeno zákonem předvídaným způsobem. Ze správního spisu přitom nevyplynulo, že by rozhodnutí ze dne 23. 3. 2015, kterým bylo žalobou napadené rozhodnutí zrušeno a které nabylo právní moci dne 10. 4. 2015, bylo zrušeno zákonem předvídaným způsobem. Protože bylo žalobou napadené rozhodnutí pravomocně zrušeno, v době podání žaloby již neexistovalo a nevyvolávalo právní účinky. Existence žalobou napadeného rozhodnutí je přitom základní podmínkou řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Krajský soud tudíž dospěl ke správnému závěru, že žalobu směřující proti pravomocně zrušenému rozhodnutí je třeba odmítnout pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení.

[21] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

[22] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[23] Stěžovateli byla kasačním soudem ustanovena zástupkyní advokátka. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovené zástupkyni odměna ve výši 3100 Kč za jeden úkon právní služby, a to za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a sepsání kasační stížnosti, a náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu v paušální částce

300 Kč za jeden úkon; celkem tedy 6800 Kč. Tato částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. března 2016

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu